

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยพะเยา

ว่าด้วย การอุทธรณ์และร้องทุกข์ของพนักงานมหาวิทยาลัย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๘

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงข้อบังคับมหาวิทยาลัยพะเยา ว่าด้วย การอุทธรณ์และร้องทุกข์ของพนักงานมหาวิทยาลัย พ.ศ.๒๕๖๓ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๑ และมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยพะเยา พ.ศ. ๒๕๕๓ ประกอบกับมติสภามหาวิทยาลัยพะเยา ในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๘ เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๘ จึงออกข้อบังคับไว้ดังนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยพะเยา ว่าด้วย การอุทธรณ์และร้องทุกข์ของพนักงานมหาวิทยาลัย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๘”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “ร้องทุกข์” ในข้อ ๔ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยพะเยา ว่าด้วย การอุทธรณ์และร้องทุกข์ของพนักงานมหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๖๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ร้องทุกข์” หมายความว่า การโต้แย้งและคัดค้านคำสั่งให้ออกจากงานหรือการกระทำอื่นใด เนื่องจากผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่ไม่ถูกต้อง ผ่าฝืนกฎหมาย หรือไม่เป็นธรรม”

ข้อ ๔ ให้ยกเลิกความในส่วนของที่ ๓ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยพะเยา ว่าด้วย การอุทธรณ์และร้องทุกข์ของพนักงานมหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๖๓ และให้ยกเลิกบทเฉพาะกาลของข้อบังคับมหาวิทยาลัยพะเยา ว่าด้วย การอุทธรณ์และร้องทุกข์ของพนักงานมหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๖๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ส่วนที่ ๓

การร้องทุกข์และการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์

ข้อ ๒๗ พนักงานผู้ใดมีความคับข้องใจอันเกิดจากการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติต่อตนเองของผู้บังคับบัญชา และเป็นกรณีที่ไม่อาจอุทธรณ์ตามข้อบังคับนี้ได้ หากประสงค์จะปรึกษาหารือกับผู้บังคับบัญชานั้นหรือที่เหนือขึ้นไป โดยให้ผู้บังคับบัญชานั้นเปิดโอกาสรับฟัง และสอบถามปัญหาดังกล่าว เพื่อเป็นทางแห่งการทำความเข้าใจและแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในขั้นต้น

ถ้าพนักงานผู้มีความคับข้องใจนั้น ไม่ประสงค์จะปรึกษาหารือ หรือปรึกษาหารือแล้วไม่ได้รับคำชี้แจง หรือได้รับคำชี้แจงแล้วไม่เป็นที่พอใจ ก็มีสิทธิร้องทุกข์ตามข้อบังคับนี้

ข้อ ๒๘ การร้องทุกข์...

ข้อ ๒๘ การร้องทุกข์และการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในหมวดนี้

พนักงานอาจร้องทุกข์ได้ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่ผู้ร้องทุกข์ให้ออกจากงาน หรือเมื่อไม่ได้รับความเป็นธรรมอันเนื่องจากการกระทำหรือคำสั่งของผู้บังคับบัญชา เป็นต้นว่า ผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติต่อตนโดยไม่ถูกต้อง หรือไม่ปฏิบัติต่อตนให้ถูกต้องตามกฎหมาย

(๒) ในกรณีที่มีความคับข้องใจอันเกิดจากการบริหารงานบุคคลโดยเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม เพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคลฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรมหรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อกฎหมาย หรือเหตุอื่นที่ไม่เป็นธรรมจากการปฏิบัติของผู้บังคับบัญชาต่อตน

(๓) ในกรณีผู้บังคับบัญชาประวิงเวลาหรือหน่วงเหนี่ยวการดำเนินการบางเรื่องหรือดำเนินการบางเรื่องที่ไม่เป็นธรรม จนเป็นเหตุให้เสียสิทธิ หรือไม่ได้รับสิทธิประโยชน์อันพึงมีพึงได้ในเวลาอันสมควร

(๔) ในกรณีผู้บังคับบัญชาไม่มอบหมายงานให้ปฏิบัติ หรือมีการกลั่นแกล้งให้ปฏิบัติงานโดยไม่สมควร

ข้อ ๒๙ การร้องทุกข์ให้ทำเป็นหนังสือถึงประธานหรือเลขานุการโดยต้องลงลายมือชื่อและตำแหน่งของผู้ร้องทุกข์ และต้องประกอบด้วยสาระสำคัญที่แสดงข้อเท็จจริงและปัญหาของเรื่องให้เห็นว่าไม่ได้รับความเป็นธรรมอันเนื่องจากการกระทำหรือคำสั่งของผู้บังคับบัญชา เป็นต้นว่าผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติต่อตนโดยไม่ถูกต้องหรือไม่ปฏิบัติต่อตนให้ถูกต้องตามกฎหมายอย่างไร หรือผู้บังคับบัญชาปฏิบัติต่อตนทำให้เกิดความคับข้องใจอย่างไรและความประสงค์ของการร้องทุกข์

การร้องทุกข์อันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมายตามข้อ ๒๘ ให้ยื่นคำร้องทุกข์ภายในกำหนดระยะเวลาสามสิบวันนับแต่วันที่รับแจ้งคำสั่ง

ข้อ ๓๐ เมื่อ ก.อ.ร. รับเรื่องร้องทุกข์แล้ว ผู้ร้องทุกข์โดยสุจริตจะได้รับการคุ้มครองดังต่อไปนี้

(๑) กรณีผู้ร้องทุกข์มีคำขอย้ายไปปฏิบัติงาน ณ ส่วนงานหรือหน่วยงานอื่นในระหว่าง การพิจารณาของ ก.อ.ร. เป็นการชั่วคราว เพื่อเป็นการคุ้มครองผู้ร้องทุกข์ ให้อธิการบดีเป็นผู้พิจารณา และสั่งการตามความเหมาะสม

(๒) ผู้บังคับบัญชาต้องไม่กระทำการใด ๆ อันเป็นการกลั่นแกล้งหรือการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมต่อผู้ร้องทุกข์ ทั้งนี้ หากปรากฏหลักฐานว่ามีกรกลั่นแกล้งให้ผู้ร้องทุกข์รายงานต่อ ก.อ.ร. เพื่อแจ้งให้อธิการบดีพิจารณาสั่งการให้ผู้บังคับบัญชาผู้นั้นยุติการกระทำดังกล่าว และให้อธิการบดีพิจารณาดำเนินการตามความเหมาะสมแล้วแจ้งผลการดำเนินการให้ ก.อ.ร. ทราบ

หากผู้บังคับบัญชาตามความในวรรคแรกเป็นผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี ให้ ก.อ.ร. รายงานต่อสภามหาวิทยาลัยเพื่อพิจารณาดำเนินการให้เป็นไปตามความเหมาะสม

(๓) ห้ามมิให้ผู้บังคับบัญชาผู้เป็นต้นเหตุแห่งการร้องทุกข์เปลี่ยนแปลงการมอบหมายงานให้ผู้ร้องทุกข์ให้แตกต่างจากการมอบหมายงานที่มีอยู่ก่อนเกิดการร้องทุกข์ เว้นแต่หากให้ผู้ร้องทุกข์ปฏิบัติงานดังกล่าวต่อไปจะเกิดความเสียหาย ผู้บังคับบัญชาเหนือชั้นขึ้นไปตามที่ ก.อ.ร. กำหนดอาจสั่งเปลี่ยนแปลงการมอบหมายงานได้โดยระบุเหตุผลและความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นให้ชัดเจน

กรณีผู้บังคับบัญชาผู้เป็นต้นเหตุแห่งการร้องทุกข์ตามวรรคแรกเป็นผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี
ให้นายกสภามหาวิทยาลัยพะเยาเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาสั่งการให้เป็นไปตามความเหมาะสม

(๔) ห้ามมิให้ผู้บังคับบัญชาผู้เป็นต้นเหตุแห่งการร้องทุกข์เข้ามีส่วนร่วมในการพิจารณา
เรื่องใด ๆ ที่ผู้ร้องทุกข์มีส่วนได้เสียอยู่ด้วยโดยตรง

(๕) ห้ามมิให้ผู้บังคับบัญชาผู้เป็นต้นเหตุแห่งการร้องทุกข์ประวิงเวลาหรือหน่วงเหนี่ยว
การดำเนินการเรื่องที่จะทำให้ผู้ร้องทุกข์เสียสิทธิหรือไม่ได้รับสิทธิประโยชน์อันพึงมีพึงได้ในเวลาอันสมควร

(๖) ผู้ร้องทุกข์อาจเสนอขอรับการคุ้มครองเป็นอย่างอื่น โดยยื่นคำร้องต่อ ก.อ.ร.
เพื่อพิจารณาเป็นรายกรณีไป

ข้อ ๓๑ วิธีการร้องทุกข์ การยื่นคำร้องทุกข์ ผู้มีสิทธิร้องทุกข์ การคัดค้านกรรมการ
ผู้พิจารณาเรื่องร้องทุกข์ การนับระยะเวลา การพิจารณาเรื่องร้องทุกข์และการใดที่มีได้กำหนดไว้ในส่วนนี้
ให้นำหลักเกณฑ์และวิธีการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ตามหมวด ๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๓๒ เพื่อประโยชน์ในการนับระยะเวลาเรื่องร้องทุกข์

(๑) ในกรณีที่เหตุร้องทุกข์เกิดจากการที่ผู้บังคับบัญชามีคำสั่งเป็นหนังสือต่อผู้ร้องทุกข์
ให้ถือวันที่ผู้ถูกสั่งลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่งเป็นวันทราบเรื่องอันเป็นเหตุให้ร้องทุกข์

ถ้าผู้ถูกสั่งไม่ยอมลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่ง และมีการแจ้งคำสั่งให้ผู้ถูกสั่งทราบกับมอบสำเนา
คำสั่งให้ผู้ถูกสั่ง แล้วทำบันทึกลงวันเดือนปี เวลา และสถานที่ที่แจ้ง และลงลายมือชื่อผู้แจ้งพร้อมทั้งพยานรู้
เห็นไว้เป็นหลักฐานแล้ว ให้ถือวันที่แจ้งนั้นเป็นวันทราบเรื่องอันเป็นเหตุให้ร้องทุกข์

ถ้าไม่อาจแจ้งให้ผู้ถูกสั่งลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่งได้โดยตรง และได้แจ้งเป็นหนังสือ
ส่งสำเนาคำสั่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกสั่ง ณ ที่อยู่ของผู้ถูกสั่งซึ่งปรากฏตามหลักฐาน
ของทางราชการ โดยส่งสำเนาคำสั่งไปให้สองฉบับเพื่อให้ผู้ถูกสั่งเก็บไว้หนึ่งฉบับ และให้ผู้ถูกสั่งลงลายมือชื่อ
และวันเดือนปี ที่รับทราบคำสั่งส่งกลับคืนมาเพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐานหนึ่งฉบับ ในกรณีเช่นนี้ เมื่อล่วงพ้นสามสิบวัน
นับแต่วันที่ปรากฏในใบตอบรับทางไปรษณีย์ลงทะเบียนว่าผู้ถูกสั่งได้รับเอกสารดังกล่าวหรือมีผู้รับแทนแล้ว
แม้ยังมิได้รับสำเนาคำสั่งฉบับที่ให้ผู้ถูกสั่งลงลายมือชื่อและวันเดือนปีที่รับทราบคำสั่งกลับคืนมา
ให้ถือว่าผู้ถูกสั่งได้รับทราบคำสั่งแล้ว

(๒) ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาไม่มีคำสั่งเป็นหนังสือต่อผู้ร้องทุกข์โดยตรง ให้ถือวันที่
มีหลักฐานยืนยันว่าผู้ร้องทุกข์รับทราบหรือควรได้ทราบคำสั่งนั้นเป็นวันทราบเรื่องอันเป็นเหตุให้ร้องทุกข์

(๓) ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาปฏิบัติหรือใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติโดยไม่ถูกต้องหรือไม่ปฏิบัติ
ให้ถูกต้องตามกฎหมาย ต่อผู้ร้องทุกข์โดยไม่ได้มีคำสั่งอย่างใด ให้ถือวันที่ผู้ร้องทุกข์ควรได้ทราบถึง
การปฏิบัติหรือการใช้อำนาจหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาดังกล่าวเป็นวันทราบเรื่องอันเป็นเหตุให้ร้องทุกข์

ข้อ ๓๓ เมื่อได้รับหนังสือร้องทุกข์ตามข้อ ๒๙ และข้อ ๓๑ ให้ประธานมีหนังสือแจ้งพร้อมทั้ง
ส่งสำเนาหนังสือร้องทุกข์ให้ผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์หรือเหตุแห่งความคับข้องใจทราบโดยเร็ว
และให้ผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์หรือเหตุแห่งความคับข้องใจนั้นส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง
และคำชี้แจงของตน (ถ้ามี) ไปเพื่อประกอบการพิจารณาภายในเจ็ดวันทำการนับแต่วันได้รับหนังสือ

ข้อ ๓๔ ให้ ก.อ.ร. พิจารณาเรื่องร้องทุกข์ให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือ
ร้องทุกข์และเอกสารหลักฐาน แต่ถ้ามีความจำเป็นไม่อาจพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในเวลาดังกล่าว ให้รายงาน
ปัญหาและอุปสรรคต่อสภามหาวิทยาลัยเพื่อทราบและขออนุมัติขยายเวลาพิจารณาออกไปได้อีกคราวละ
ไม่เกินสามสิบวัน

ข้อ ๓๕ เมื่อ...

ข้อ ๓๕ เมื่อ ก.อ.ร. ได้พิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ตามข้อ ๒๘ วรรคสอง (๑) (๒) และ (๓) แล้ว (๑) ถ้าเห็นว่าคำสั่งให้ออกจากงานของผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติต่อผู้ร้องทุกข์นั้น ถูกต้องตามกฎหมาย หรือเหมาะสมแล้ว ให้มีมติยกคำร้องทุกข์และให้เลขานุการแจ้งสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองให้ผู้ร้องทุกข์ทราบเป็นหนังสือโดยเร็ว

(๒) ถ้าเห็นว่าการที่ผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติต่อผู้ร้องทุกข์นั้น ถูกต้องตามกฎหมาย หรือเหมาะสมแล้ว ให้มีมติยกคำร้องทุกข์

(๓) ถ้าเห็นว่าคำสั่งให้ออกจากงาน หรือการที่ผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติต่อผู้ร้องทุกข์นั้น ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย หรือไม่เหมาะสม ให้มีมติให้แก้ไขโดยเพิกถอนหรือยกเลิกการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย หรือไม่เหมาะสมนั้น หรือให้ปฏิบัติต่อผู้ร้องทุกข์ให้ถูกต้องตามกฎหมาย

(๔) ถ้าเห็นว่าการที่ผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติต่อผู้ร้องทุกข์นั้นถูกต้องตามกฎหมายหรือเหมาะสมแต่บางส่วน และไม่ถูกต้องบางส่วน ให้มีมติให้แก้ไข หรือให้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมาย

(๕) ถ้าเห็นว่าสมควรดำเนินการโดยประการอื่นใดเพื่อให้มีความถูกต้องตามกฎหมาย และมีความเป็นธรรม ให้มีมติให้ดำเนินการได้ตามควรแก่กรณี

ข้อ ๓๖ เมื่อ ก.อ.ร. ได้พิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ตามข้อ ๒๘ วรรคสอง (๔) แล้ว

(๑) ถ้าเห็นว่าการปฏิบัติของผู้บังคับบัญชาต่อผู้ร้องทุกข์มิได้มีลักษณะตามที่กำหนดในข้อ ๒๘ วรรคสอง (๔) ให้มีมติยกคำร้องทุกข์

(๒) ถ้าเห็นว่าการปฏิบัติของผู้บังคับบัญชาต่อผู้ร้องทุกข์มีลักษณะที่กำหนดในข้อ ๒๘ วรรคสอง (๔) ให้มีมติให้แก้ไข หรือถ้าแก้ไขไม่ได้ ให้สั่งดำเนินการประการอื่นหรือให้ข้อเสนอแนะตามที่เห็นสมควรเพื่อให้ผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุให้เกิดความคับข้องใจ ปฏิบัติให้ถูกต้องตามระเบียบและแบบธรรมเนียมของทางมหาวิทยาลัย และจรรยาบรรณของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๓๗ การพิจารณามีมติตามข้อ ๓๕ และข้อ ๓๖ ให้บันทึกเหตุผลทั้งข้อเท็จจริง และข้อกฎหมายของการพิจารณาวินิจฉัยไว้ในรายงานการประชุมด้วย

ข้อ ๓๘ เมื่อ ก.อ.ร. ได้มีมติตามข้อ ๓๕ หรือข้อ ๓๖ ให้แจ้งอธิการบดีทราบ เพื่อสั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามมตินั้น และเมื่อได้สั่งหรือปฏิบัติตามมติดังกล่าวแล้ว ให้แจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ร้องทุกข์ทราบโดยเร็ว และให้อธิการบดีแจ้งผลการดำเนินการต่อ ก.อ.ร. ด้วย

เมื่อ ก.อ.ร. มีมติแล้ว ให้ผู้บังคับบัญชาที่เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์ และพนักงานที่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการให้เป็นไปตามมตินั้น ในกรณีที่มีปัญหาในการปฏิบัติตามมติดังกล่าวให้อธิการบดีหรือต่อสภามหาวิทยาลัย

เมื่อ ก.อ.ร. มีมติตามข้อ ๓๕ แล้ว ให้เลขานุการแจ้งมติพร้อมทั้งแจ้งสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองให้ผู้ร้องทุกข์ทราบเป็นหนังสือโดยเร็ว

ในกรณี ก.อ.ร. เห็นว่า ระเบียบหรือหลักเกณฑ์ของมหาวิทยาลัยที่เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์หรือระเบียบของมหาวิทยาลัยที่ปรากฏในชั้นการพิจารณาไม่ถูกต้อง หรือไม่เหมาะสม ให้แจ้งอธิการบดีเพื่อพิจารณานำไปปรับปรุงหรือแก้ไขต่อไป

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๓๙ การอุทธรณ์และร้องทุกข์ ก่อนข้อบังคับนี้ ให้ดำเนินการต่อไปตามข้อบังคับที่ใช้อยู่เดิม จนเสร็จสิ้นเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้ หรือในกรณีที่ผู้อุทธรณ์หรือผู้ร้องทุกข์ร้องขอให้ดำเนินการตามข้อบังคับนี้จะดำเนินการตามข้อบังคับนี้ได้”

ข้อ ๕ ให้อธิการบดีรักษาการตามข้อบังคับนี้ ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการบังคับใช้ หรือการปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ อธิการบดีมีอำนาจในการตีความและวินิจฉัยชี้ขาด การตีความและการวินิจฉัยให้ถือเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ ๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๘

(ศาสตราจารย์พิเศษอรุณพล ใหญ่สว่าง)

นายกสภามหาวิทยาลัยพะเยา